

Koronavirus: Na co (právně) myslet při problémech s likviditou?

Pandemie COVID-19 a s ní spojená preventivní opatření již začínají dopadat na podnikatele v České republice. Ekonomové odhadují zpomalení růstu české ekonomiky a problémy s likviditou. To s sebou může přinášet řadu výzev a to jak v oblasti finančního řízení, tak i v oblasti právní. V rámci série praktických právních doporučení, jak se vypořádat s dopady COVID-19 v oblasti řízení finančních rizik, níže uvádíme a z právního hlediska komentuje několik základních situací, které mohou v následujících týdnech vyvstat.

1. Pokud se ekonomické prognózy potvrdí, lze v následujících týdnech očekávat výpadek likvidity na českém trhu a tím i zhoršenou platební morálku odběratelů. Taková situace může vyústit do platební neschopnosti.

Doporučujeme proto zejména posílit komunikaci s Vašimi odběrateli a intenzivně sledovat jejich aktuální finanční zdraví. Pokud by se u odběratele projevila platební neschopnost a soudem deklarovaný úpadek, je třeba na tuto situaci pružně reagovat a svou případnou pohledávku si za tímto odběratelem v zákonem stanovené lhůtě přihlásit do insolvenčního řízení. Jedině tak lze uchránit zákonné možnosti dalšího vymáhání Vaší pohledávky a zachovat možnou vlivu na způsob řešení úpadku Vašeho odběratele.

2. Pokud nebude situace u odběratele tak závažná, jako jedno z možných řešení se nabízí dočasné prodloužení splatnosti pohledávek, aby se odběratel nevystavoval riziku splnění podmínek insolvenčního testu (mnohost pohledávek po splatnosti).

V této situaci je pochopitelné, že dodavatel bude za toto prodloužení požadovat určitou formu ujištění, ze strany odběratele. Zde může vzniknout problém. Pokud by např. odběratel poskytl jako protihodnotu za prodloužení splatnosti dodavateli zajištění svým majetkem a následně by se u něj projevila úpadeková situace, mohl by být tento úkon v insolvenčním řízení odporovatelný a dodavatel by mohl toto zajištění ztratit. Je proto vhodnější, pokud je to možné, požadovat zajištění od třetích osob a nikoli přímo od odběratele (např. mateřská společnost, bankovní záruka, atd.).

3. Aktuální situace může vést k vyostření konkurenčního prostředí a někteří podnikatelé se budou snažit eliminovat svou konkurenci prostřednictvím neodůvodněných či šikanozních insolvenčních návrhů.

Pokud takovému návrhu budete čelit, doporučujeme na něj proaktivně a co nejrychleji reagovat. Insolvenční zákon dnes nabízí již poměrně širokou paletu nástrojů, jak se tomuto postupu bránit a jak případně vyvrátit formalisticky konstruovanou domněnku platební neschopnosti. Schopnost plnit závazky je tak např. třeba posuzovat i s přihlédnutím k budoucím ziskům společnosti. Lze také využít instrumentu mezery krytí, který cílí právě na situace krátkodobého výpadku likvidity.

V určitých situacích může také soud rozhodnout, že insolvenční návrh nebude po určitou dobu v insolvenčním rejstříku zveřejněn, aby nedošlo k negativnímu dopadu na důvěryhodnost podniku a nekontrolovanému odlivu zákazníků.

4. Rozhodování v době krize klade na management společností daleko větší nároky a ti jsou tak pod tlakem nuceni přijímat řadu rozhodnutí. Je jasné, že nyní se tlak na správná rozhodnutí ještě výrazně zvyšuje.

U společností zasažených současnou krizí je nezbytné, aby management situaci důsledně monitoroval. Je důležité pamatovat na to, že pokud se společnost nachází na hranici úpadku, není možné preferovat při úhradách pohledávek jen některé věřitele (standardně ty nejagresivnější nebo klíčové). Toto jednání může mít charakter zvýhodňování věřitele a může mít i trestněprávní dopady. Pokud již dojde k naplnění insolvenčního testu, vzniká managementu povinnost podat insolvenční návrh, jinak se vystavuje riziku odpovědnosti za škodu. Pokud management společnosti insolvenční návrh podá, je vhodné zvážit také žádost o nařízení moratoria. To může oddálit prohlášení úpadku a získat potřebný čas na vyjednávání s věřiteli o sanačním způsobu řešení úpadku, které zachová provoz podniku, stejně jako pracovní místa.

Obecně lze managementu doporučit, pokud má pochyby o finančním zdraví podniku, začít situaci řešit okamžitě a vyhledat odbornou pomoc. Téměř každá krize má řešení, pokud se k preventivním opatřením přistoupí včasné a odborně. Náš tým je připraven Vám v tomto ohledu pomoci.

Kontakty:

Jan Kotous
Vedoucí partner a advokát
+420 739 525 850
jkotous@delloittece.com

Tomáš Brožek
Advokát
+420 725 519 507
tbrozek@delloittece.com

Michal Buchta
Advokát
+420 246 042 100
mbuchta@delloittece.com